

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Канюс Інна	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК	478
Дьякова Альона	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Климова Світлана,	УКРАЇНА І ЄС: НОВІ МОДЕЛІ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ	482
Волоснікова Наталія	КРИЗИ	
Яцина Вікторія		
Корогодова Олена,	ВПЛИВ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ У ЄВРОПІ НА ЗМІСТ	485
Черненко Наталя,	НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕЖАХ ПІДГОТОВКИ	
Глущенко Ярослава	ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазорчик Віктор	ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ	488
	УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК	
	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Маршаєв Вадим	ГОЛОВУВАННЯ ДАНІЙ В РАДІ ЄС (ЛИПЕНЬ – ГРУДЕНЬ	492
	2025 Р.): ВНЕСОК У ПРИСКОРЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
	УКРАЇНИ	
Мілова Марія	ПРОБЛЕМНА ЄВРОПА: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	494
Naumkina Svitlana,	TRANSBORDER COOPERATION AS AN INSTRUMENT	498
Khevtsuriani Amiran	OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION: THE	
	INSTITUTIONAL AND COMMUNICATIVE DIMENSION	
Павленко Артем,	КОНЦЕНТРАЦІЯ КАПІТАЛУ ТА СТРУКТУРА ПОПИТУ	500
Тимошенко Наталія	ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Павлік Вікторія	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРОТИДІЇ	504
Соколовський Максим	ТЕРОРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Павлович Анна,	РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА	507
Тимошенко Наталія	ПАРТНЕРСТВ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ	
	ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	
Соколовська Ольга	УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ:	509
	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА	
Столяренко Оксана,	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В	513
Столяренко Олена	КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО	
	ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	
	ТА ВИКЛИКИ	
Тодоров Ігор	ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇНИ	516
	ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (2022-2026 РР.)	
Харламов Михайло	ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСКОРДОННУ ВЗАЄМОДІЮ	519
	ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗІ СЛУЖБАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗАХІДНИХ	
Хачик Євгеній	ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА	521
	МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ	
Юрженко Альона,	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ПІДГОТОВКИ СУДНОВИХ	523
Дягилева Олена,	МЕХАНІКІВ: РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМ ПОДВІЙНИХ	
Кононова Олена	ДИПЛОМІВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ	
	АКАДЕМІЇ	
Юрченко Микола,	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	527
Ніцевич Аліна	ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В	
	УКРАЇНИ	
Ярмолинська Яна	ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ: ВІД	530
	ПОЛІТИЧНОГО ВИБОРУ ДО ОНТОЛОГІЧНОЇ	

Харламов М. І.,
доктор історичних наук, професор,
професор кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін
Національний університет цивільного захисту України
Чиркіна-Харламова М. А.,
кандидат технічних наук, доцент,
заступник начальника кафедри радіаційного і
хімічного захисту
Національний університет цивільного захисту України
м. Черкаси, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСКОРДОННУ ВЗАЄМОДІЮ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ЗІ СЛУЖБАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ЗАХІДНИХ ПРИКОРДОННИХ ДЕРЖАВ

Транскордонна взаємодія органів цивільного захисту є ключовим елементом сучасної системи безпеки в умовах зростання кількості природних і техногенних загроз, а також у контексті європейської інтеграції України. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України) відіграє провідну роль у формуванні ефективних механізмів співпраці з відповідними службами західних прикордонних держав, зокрема Польщі, Словаччини, Угорщини та Румунії [1, с. 218]. Така взаємодія набуває особливого значення в умовах спільних викликів, пов'язаних із паводками, лісовими пожежами, промисловими аваріями, а також гуманітарними кризами.

Однією з основ транскордонної співпраці є нормативно-правова база, яка визначає принципи, форми та інструменти взаємодії. Україна уклала низку двосторонніх та багатосторонніх угод, що регламентують порядок надання взаємної допомоги у разі надзвичайних ситуацій. Важливу роль відіграють також міжнародні механізми, зокрема участь у програмах Європейського Союзу, спрямованих на підвищення рівня цивільного захисту та управління ризиками. Це сприяє гармонізації стандартів, процедур реагування та підготовки персоналу [2, с. 63].

Практична реалізація транскордонної взаємодії проявляється у проведенні спільних навчань і тренувань, які дозволяють відпрацьовувати алгоритми дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій різного характеру. Такі заходи сприяють підвищенню рівня оперативної сумісності підрозділів, вдосконаленню комунікації та координації дій. Особливе значення має розвиток систем раннього

оповіщення та обміну інформацією, що дозволяє своєчасно реагувати на загрози, які можуть мати транскордонний характер.

Окремим напрямом співпраці є взаємодія у сфері реагування на природні катастрофи, зокрема паводки в басейнах транскордонних річок. Західні регіони України регулярно стикаються з ризиком підтоплень, що вимагає скоординованих дій із сусідніми державами. У цьому контексті важливим є обмін гідрометеорологічною інформацією, спільне планування заходів із запобігання надзвичайним ситуаціям, а також координація дій під час ліквідації їх наслідків [3, с. 163].

Не менш важливою є співпраця у сфері техногенної безпеки, зокрема у випадках аварій на промислових об'єктах, які можуть мати транскордонний вплив. Взаємодія служб включає обмін досвідом, впровадження сучасних технологій моніторингу та реагування, а також розвиток спільних підходів до оцінки ризиків. Це дозволяє підвищити рівень готовності до реагування на складні надзвичайні ситуації.

Гуманітарний аспект транскордонної взаємодії також має значне значення, особливо в умовах масового переміщення населення. Співпраця між службами надзвичайних ситуацій передбачає координацію дій щодо евакуації, розміщення постраждалих, надання першої допомоги та забезпечення базових потреб населення. Така взаємодія сприяє більш ефективному реагуванню на кризові ситуації та зменшенню їх негативних наслідків. Водночас існують певні виклики, що ускладнюють транскордонну співпрацю. Серед них можна виокремити відмінності в законодавстві, мовні бар'єри, різний рівень технічного забезпечення та організаційної структури служб. Подолання цих перешкод потребує системного підходу, включаючи удосконалення нормативно-правової бази, розвиток спільних освітніх програм та підвищення рівня фінансування відповідних ініціатив [4, с. 166].

Перспективи розвитку транскордонної взаємодії ДСНС України зі службами надзвичайних ситуацій західних прикордонних держав пов'язані з подальшою інтеграцією до європейського безпекового простору, впровадженням інноваційних технологій та розширенням форм співпраці. Зокрема, актуальним є створення спільних координаційних центрів, розвиток цифрових платформ для обміну інформацією та впровадження сучасних систем управління кризами.

Таким чином, транскордонна взаємодія у сфері цивільного захисту є важливим інструментом забезпечення безпеки населення та територій. Ефективна співпраця ДСНС України з відповідними службами сусідніх держав сприяє підвищенню рівня готовності до реагування на надзвичайні ситуації,

зменшенню їх наслідків та зміцненню міжнародного партнерства у сфері безпеки.

Література:

1. Клименко Н. Особливості забезпечення цивільного захисту в умовах воєнного стану // Науковий вісник: Державне управління. 2022. № 2 (12). С. 218–233. URL: [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-2\(12\)-218-233](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-2(12)-218-233)

(дата звернення: 20.04.2026).

2. Костенко В. О., Журбинський Д. А. Напрями реалізації державної політики України у сфері цивільного захисту на шляху до європейської інтеграції // Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2024. № 1. URL: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.1.15> (дата звернення: 20.04.2026).

3. Тесленко О. Проблеми державного управління цивільним захистом щодо забезпечення контролінгу загроз та виникнення надзвичайних ситуацій у зоні відчуження // Науковий вісник: Державне управління. 2023. № 1 (13). С. 163–177. URL: [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1\(13\)-163-177](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1(13)-163-177) (дата звернення: 20.04.2026).

4. Яковчук Р., Лоїк В., Синельников О., Ковальчук В., Поліщук В. Обґрунтування моделі механізму цивільного захисту Організації Північноатлантичного договору та його активації в умовах особливого періоду в Україні // Науковий вісник: Державне управління. 2022. № 2 (12). С. 165–181. URL: [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-2\(12\)-165-181](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-2(12)-165-181).

Хачик Є.В.,

здобувач вищої освіти, військовослужбовець,
Миколаївський національний аграрний університет України
м. Миколаїв, Україна

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ

Після Революції Гідності 2014 року курс на європейську інтеграцію набув незворотного характеру, а підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом стало фундаментом для глибоких внутрішніх реформ. У цьому контексті важливу роль відіграють транскордонна співпраця та міжнародні партнерства, які забезпечують практичну реалізацію інтеграційних процесів, сприяють регіональному розвитку та зміцнюють позиції України на міжнародній арені.

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції